

VALSTYBINĖ VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBA

VALSTYBINĖS VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBOS KOMISIJA

NUTARIMAS

BYLOJE DĖL UAB „INROCUS“ LIETUVOS RESPUBLIKOS REKLAMOS ĮSTATYMO PAŽEIDIMO

2016-02-18 Nr. 12R-19

Vilnius

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, susidedanti iš Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos direktoriaus Felikso Petrausko (Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijos pirmininkas), l. e. direktoriaus pavaduotojos pareigas Neringos Baronienės, Nesąžiningos komercinės veiklos ir reklamos skyriaus vedėjos Mildos Deimantės, Teisės skyriaus vedėjos Audronės Kaušylienės, Ekonominių interesų departamento direktoriaus Mareko Močiulskio, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1 punktu, bylų nagrinėjimo posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo bylą pagal Vilniaus valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – Tarnyba) 2016-01-19 Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo protokolą Nr. 69RĮP-5 (toliau – Protokolas) dėl UAB „Inrocus“ (įmonės kodas 302661551, adresas – Pasakiškių g. 30, Pasakiškių k. Vilniaus r. sav.) reklamos naudojimo reikalavimų nesilaikymo.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija n u s t a t o

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2016-01-21 gavo tarnybos 2016-01-20 raštu Nr. 69D1-(69.5)-109 persiūtą Protokolą dėl UAB „Inrocus“ reklamos naudojimo reikalavimų nesilaikymo.

Tarnyba Protokole nustatė, kad UAB „Inrocus“ maisto papildų „Kapsulės "3 Seaweed capsules" ALGOLOGIE (60 x 26“, „Jūros dumblių ekstraktas „Seaweed extract vials“ AL“, „Kapsulės "Plokščias pilvas" ALGOLOGIE (60 x 220“, „Mineralų balansą atkurianti arbata „Vidinis grožis“ ALGOLO“ reklamoje, kuri buvo skleidžiama interneto tinklalapyje www.celiulitas.eu, naudojo teiginius, kuriais nurodoma ir užsimenama apie žmogaus ligų gydymo savybes ir apie kitas savybes, jeigu tokios informacijos pateikimas neatitinka teisės aktuose nustatytų reikalavimų, bei nepateikė privalomos pateikti nuorodos „Maisto papildas“.

Tarnyba Protokole nustatė, kad UAB „Inrocus“ reklamuodama maisto papildą/ maisto produktą:

1) „Kapsulės "3 Seaweed capsules" ALGOLOGIE (60 x 26“ naudojo teiginius:

-kuriais nurodoma ir užsimenama apie ligų ir jų simptomų gydomąsias savybes: „<...> celiulito gydymui.“

-kuriais nurodoma į bendro pobūdžio, nekonkrečių naudą sveikatai ar su sveikata susijusiai gerai savijautai, nepateikiant konkretaus teiginio apie sveikatingumą, kuris yra įtrauktas į Europos Komisijos rengiamą/ koordinuojamą Bendrijos registrą: „Šalina toksinus.“, „Trys vienas kitą papildantys dumbliai, esantys sudėtyje, padeda pašalinti toksinus, atkurti mineralų balansą <...>.“

-kurie nebuvo pateikti vertinti Europos maisto saugos tarnybai bei tuo pačiu klaidina dėl produkto savybių, kurių galimai jis neturi: „3% Fucus (Guveinio. Rudasis dumblis). <...> Šalina toksinus.“, „77%Ulva (Žaliasis dumblis). Stiprina mikrocirkuliaciją.“

-kurie neatitiko 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1924/2006 dėl teiginių apie maisto produktų maistingumą ir sveikatingumą (OL 2006 L 404, p. 9) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2012 m. lapkričio 8 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1047/2012 (OL 2012 L 310, p.36) priede išvardytų sąlygų maistingumo teiginių naudojimui, nepateikė tai patvirtinančių dokumentų: „3% Fucus (Guveinio. Rudasis dumbelis). <...> Gausu jodo.“, „Litotamnium yra daug jodo, kalcio (26%) ir magnio.“, „77%Ulva (Žaliasis dumbelis). Yra daug B grupės vitaminų ir geležies, magnio ir kalcio. Amino rūgščių ir vitaminų.“

2) „Jūros dumblių ekstraktas „Seaweed extract vials“ AL“ naudojo teiginius:

-kurie nurodo ypatingas, išskirtines maisto produkto savybes, kurių galimai jis neturi dėl ko vartotojas gali būti klaidinamas: „100% natūralus preparatas.“, „Natūralios citrinų sultys.“, „100% natūralus.“

-kuriais nurodoma į bendro pobūdžio, nekonkrečių naudą sveikatai ar su sveikata susijusiai gerai savijautai, nepateikiant konkretaus teiginio apie sveikatingumą, kuris yra įtrauktas į Europos Komisijos rengiamą/ koordinuojamą Bendrijos registrą: „Šalina toksinus.“, „Padeda atkurti darbingumą ir chroniškam nuovargiui įveikti.“

-kurie nebuvo pateikti vertinti Europos maisto saugos tarnybai bei tuo pačiu klaidina dėl produkto savybių, kurių galimai jis neturi: „Ekstraktas sudarytas iš jūros vandens, koncentruoto dumblių ekstrakto ir natūralių citrinų sulčių. Šie ingredientai skatina lipidų metabolizmą, todėl „degina“ riebalus.“, „[jūros vanduo] Veikia antistresiška. Apsaugo nuo natūralaus jūros vandens išgaravimo.“, „Guveinio (Fucus) ir laminarijos dumblių koncentruotas ekstraktas. Turi vitaminų ir mikro/mikroelementų (tarp jų jodo), kuris skatina lipidų metabolizmą, todėl „degina“ riebalus. Valo iš organizmo toksinus.“

-kurie neatitiko 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1924/2006 dėl teiginių apie maisto produktų maistingumą ir sveikatingumą (OL 2006 L 404, p. 9) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2012 m. lapkričio 8 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1047/2012 (OL 2012 L 310, p.36) priede išvardytų sąlygų maistingumo teiginių naudojimui, nepateikė tai patvirtinančių dokumentų: „Jūros vanduo. Jūrinis magnis. Jūros vandenyje yra daugiau kaip 90 mineralinių medžiagų, todėl jis nepakeičiamas mineraliniam balansui atkurti.“, „Natūralios citrinų sultys. Kuriose gausu vitamino C, <...>“, „Prisotina organizmą mineralų ir vitaminų.“. Prie šio maisto papildo aprašymo nepateikia privalomos pateikti nuorodos „Maisto papildas“.

3) „Kapsulės "Plokščias pilvas" ALGOLOGIE (60 x 220“ naudojo teiginius:

-kurie yra neleistini pagal Europos Komisijos rengiamą/ koordinuojamą Bendrijos registrą: „Kapsulėse "Plokščias pilvas" CRISTMARINE CAPSULES ALGOLOGIE - yra jūrinio kritmumo, kuris padeda pašalinti skysčių perteklių <...>“, „Christe Marine (Pajūrio augalas). <...> Turi šlapimą varančių savybių. Mažina skysčių susilaikymą organizme.“, „Tinka kovoje su antsvoriu dėl vandens kaupimosi.“

-kurie nebuvo pateikti vertinti Europos maisto saugos tarnybai bei tuo pačiu klaidina dėl produkto savybių, kurių galimai jis neturi: „Kapsulėse "Plokščias pilvas" CRISTMARINE CAPSULES ALGOLOGIE - yra jūrinio kritmumo, kuris <...> gerina kraujotaką.“, „Christe Marine (Pajūrio augalas). Detoksikuoja.“, „Skatina virškinimo sistemos darbą ir riebalų skaidymą.

-kurie neatitiko 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1924/2006 dėl teiginių apie maisto produktų maistingumą ir sveikatingumą (OL 2006 L 404, p. 9) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2012 m. lapkričio 8 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1047/2012 (OL 2012 L 310, p.36) priede išvardytų sąlygų maistingumo teiginių naudojimui, nepateikė tai patvirtinančių dokumentų: „Atkuria mineralų balansą. Didelė koncentracija vitamino C, natrio, kalio, kalcio, magnio ir mikroelementų (vario, geležies, mangano, cinko).“

-kuriais nurodoma į bendro pobūdžio, nekonkrečių naudą sveikatai ar su sveikata susijusiai gerai savijautai, nepateikiant konkretaus teiginio apie sveikatingumą, kuris yra įtrauktas į Europos Komisijos rengiamą/ koordinuojamą Bendrijos registrą: „Suteikia organizmui energijos.“. Prie šio maisto papildo aprašymo nepateikia privalomos pateikti nuorodos „Maisto papildas“.

4) „Mineralų balansą atkurianti arbata „Vidinis grožis“ ALGOLO“ naudojo teiginius:

-kuriais nurodoma ir užsimenama apie ligų ir jų simptomų gydymą savybes: „<...> aknei gydyti.“

-kurie yra neleistini pagal Europos Komisijos rengiamą/ koordinuojamą Bendrijos registrą: „Ulva (žaliasis dumblis). Detoksikuoja (padeda pašalinti toksinus)“.

-kuriais nurodoma į bendro pobūdžio, nekonkrečių naudą sveikatai ar su sveikata susijusiai gerai savijautai, nepateikiant konkretaus teiginio apie sveikatingumą, kuris yra įtrauktas į Europos Komisijos rengiamą/ koordinuojamą Bendrijos registrą: „Pagerina virškinimą, šalina toksinus ir šlakus. Skirta figūrai koreguoti <...>“, „Normalizuoja virškinimo sistemos veiklą bei pagerina maisto įsisavinimą. Normalizuoja endokrininės ir imuninės sistemos veiklą. Padeda pašalinti toksinus ir šlakus.“

-kurie neatitiko 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1924/2006 dėl teiginių apie maisto produktų maistingumą ir sveikatingumą (OL 2006 L 404, p. 9) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2012 m. lapkričio 8 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1047/2012 (OL 2012 L 310, p.36) priede išvardytų sąlygų maistingumo teiginių naudojimui, nepateikė tai patvirtinančių dokumentų: „Fucus (rudasis dumblis). Gausu mineralų ir mikro elementų.“, „Palmaria Palmata (raudonasis dumblis). Mineralizuoja organizmą.“

Tarnyba Protokole nustatė, kad šalia aukščiau minimų maisto papildų aprašymų nepateikiamas privalomas pateikti teiginys apie įvairios ir subalansuotos mitybos ir sveiko gyvenimo būdo svarbą.

Tarnyba Protokole nustatė, kad UAB „Inrocus“ reklamuodama aukščiau minimus maisto papildus/ maisto produktus skyrelyje „MAISTO PAPILDAI lieknėjimui“ naudojo teiginius:

-kuriais nurodoma į bendro pobūdžio, nekonkrečių naudą sveikatai ar su sveikata susijusiai gerai savijautai, nepateikiant konkretaus teiginio apie sveikatingumą, kuris yra įtrauktas į Europos Komisijos rengiamą/ koordinuojamą Bendrijos registrą: „Maisto papildai lieknėjimui ir svorio metimui skatina virškinimo sistemos darbą ir padeda skaidyti riebalus. Papildai lieknėjimui arba dar vadinamos "lieknėjimo tabletės" kartu mažina skysčių susilaikymą organizme ir padeda pasišalinti toksinams.“, „Į sudėtį įeinančios natūralios mineralinės medžiagos ir vitaminai, padeda atkurti mineralų balansą ir suteikia organizmui energijos.“

Tarnyba Protokole nustatė, kad tai kas aukščiau išdėstyta, neatitinka: 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002, nustatančio maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančio Europos maisto saugos tarnybą ir nustatančio su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL 2004 m. specialusis leidimas, 15 skyrius, 6 tomas, p. 463), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 652/2014 (OL 2014 L 189, p.1) 16 straipsnio, 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1924/2006 dėl teiginių apie maisto produktų maistingumą ir sveikatingumą (OL 2006 L 404, p. 9) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2012 m. lapkričio 8 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1047/2012 (OL 2012 L 310, p.36) 3 straipsnio a dalies, 5 straipsnio d punkto, 8 straipsnio 1 dalies, 10 straipsnio 1 dalies, 2 dalies a punkto ir 3 dalies, 13 straipsnio 3 dalies, 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1169/2011 dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1924/2006 ir (EB) Nr. 1925/2006 bei kuriuo panaikinami Komisijos direktyva 87/250/EEB, Tarybos direktyva 90/496/EEB, Komisijos direktyva 1999/10/EB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/13/EB, Komisijos direktyvos 2002/67/EB ir 2008/5/EB bei Komisijos reglamentas (EB) Nr. 608/2004 (OL 2011 L 304, p. 18) 7 straipsnio 1 dalies a punktą, 3 dalies ir 4 dalies a punkto, Lietuvos Respublikos maisto įstatymo 5 straipsnio 2 dalies, ir Lietuvos higienos normos HN 17:2010 „Maisto papildai“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. V-432 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 17:2010 „Maisto papildai“ patvirtinimo“ 14 ir 15 punkto reikalavimų, ir tuo UAB „Inrocus“ pažeidė Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkto ir 4 dalies nuostatas.

Protokole nustatyta, jog UAB „Inrocus“ Lietuvos Respublikos reklamos įstatymą pažeidė pirmą kartą. Tarnyba Protokole nurodė, kad UAB „Inrocus“ teikė prašomus dokumentus, bendradarbiavo ir nedelsiant pašalino reklamą, neatitinkančią teisės aktų reikalavimų.

UAB „Inroculus“ Protokole nurodė, kad nežinojo, jog informacija apie maisto papildus pateikta netinkamai, taip pat, kad informaciją apie maisto papildus gavo iš tiekėjų. Bendrovė nurodė, kad interneto tinklalapyje www.celiulitas.eu buvo patalpinti tik keli maisto papildai ir viena arbata, taip pat, kad ne visur buvo pateikta nuoroda „Maisto papildas“. Bendrovė nurodė, kad nuoširdžiai gailisi už savo nežinojimą, taip pat, kad nutraukė maisto papildų reklamą bei prekybą.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2016-02-08 gavo UAB „Inroculus“ pranešimą, kuriame nurodė, jog bendrovėje dirba vienas darbuotojas, taip pat, kad maisto papildų parduota labai nedaug. Bendrovė nurodė, kad internetinėje parduotuvėje www.celiulitas.eu buvo įkelti tik keli maisto papildai pabandymui ir pagrindiniam asortimentui pajvairinti. Bendrovė nurodė, kad pagrindinės elektroninės parduotuvės www.celiulitas.eu prekės yra formuojantys moteriški drabužiai ir apatiniai, todėl ir bendrovės pajamos gaunamos būtent iš šių prekių pardavimo. Bendrovė nurodė, kad maisto papildai nebuvo reklamuojami ir jokiais priemonėmis vartotojai nebuvo skatinami jų pirkti. Bendrovė nurodė, kad prie maisto papildų buvo pateikta tik informacija, gauta iš oficialių šių maisto papildų atstovų – UAB „Poetica L“. bendrovė nurodė, kad minėti atstovai patys nežinojo, kaip tinkamai turi būti pateikta informacija apie maisto papildus ir tuo pačiu suklaidino savo partnerius. Bendrovė nurodė, kad labai apgailestauja dėl savo suklydimo ir pasitikėjimo savo partneriais (oficialiais maisto papildų atstovais). Bendrovė nurodė, kad nuo 2015 m. spalio mėnesio pašalina maisto papildus iš elektroninės parduotuvės www.celiulitas.eu ir jais nebeprekiuoja.

Ištyrusi bylos aplinkybes, pateiktus rašytinius įrodymus, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija k o n s t a t u o j a

1. Dėl nagrinėjamos informacijos pripažinimo reklama

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 2 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad reklama – bet kokia forma ir bet kokiomis priemonėmis skleidžiama informacija, susijusi su asmens ūkine komercine, finansine ar profesine veikla, skatinanti įsigyti prekių ar naudotis paslaugomis, įskaitant nekilnojamojo turto įsigijimą, turtinių teisių ir išpareigojimų perėmimą.

Atkreiptinas dėmesys, jog reklamos požymis, išskiriantis reklamą iš kitų informacijos rūšių, yra siekis daryti asmenims poveikį jiems renkantis naudotis tam tikromis paslaugomis, skatinti juos elgtis tam tikru būdu. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2005-09-29 (bylos Nr. 15/02) nutarime nurodė, kad „įstatymuose pateikiami nevienodi reklamos apibrėžimai. Tačiau visuose minėtuose teisės aktuose nurodomas svarbiausias reklamos požymis – reklama yra informacija, kuria siekiama padėti parduoti arba skatinti įsigyti prekes ar naudotis paslaugomis.“ Įstatymuose bei suformuotoje teismų praktikoje kaip esminis reklamos požymis, išskiriantis ją iš kitos informacijos, yra įtvirtintas specialus jos tikslas - daryti įtaką ekonominei elgsenai.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, jog siekiant nustatyti, ar informacija gali būti vertinama kaip reklama, turi būti konstatuotas skatinimo tikslas, t.y. turi būti nustatyta, kad ši informacija yra ar gali būti reikšminga vartotojui, priimant sprendimą dėl produkto įsigijimo, ir tokiu būdu ja siekiama daryti įtaką ekonominei elgsenai, skatinant jį naudotis tam tikromis prekėmis ar paslaugomis ar atsisakyti tam tikrų prekių (paslaugų) naudojimo.

Taigi, įstatymuose bei teismų praktikoje suformuoti du esminiai reklamos požymiai: 1) informacija turi būti susijusi su asmens ūkine komercine, finansine ar profesine veikla, 2) pateikiama informacija turi skatinti įsigyti prekių ar naudotis teikiamomis paslaugomis. Iš byloje pateiktos informacijos matyti, jog maisto papildų/maisto produktų „Kapsulės "3 Seaweed capsules" ALGOLOGIE (60 x 26“, „Jūros dumblių ekstraktas „Seaweed extract vials“ AL“, „Kapsulės "Plokščias pilvas" ALGOLOGIE (60 x 220“, „Mineralų balansą atkurianti arbata „Vidinis grožis“ ALGOLO“ reklama, kuri buvo skleidžiama interneto tinklalapyje www.celiulitas.eu, yra susijusi su UAB „Inroculus“ vykdoma veikla ir skatina vartotojus įsigyti minėtus maisto papildus/maisto produktus, taigi atitinka Lietuvos Respublikos reklamos įstatyme įtvirtintą reklamos sąvoką.

2. Dėl UAB „Inroculus“ skleistos reklamos atitikties Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkto reikalavimams

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad reklamoje draudžiama nurodyti ar užsiminti apie tas maisto savybes, kurių jis neturi, taip pat apie žmogaus ligų gydymo ar profilaktines savybes ir kitas savybes, jeigu tokios informacijos pateikimas neatitinka teisės aktuose nustatytų reikalavimų.

Pažymėtina, kad kiekvienas vartotojas yra suinteresuotas gauti teisingą informaciją apie ketinamų įsigyti produktų savybes. Jei atitinkama informacija netiksli, tai gali iškreipti vidutinio vartotojo elgesį siūlomo produkto atžvilgiu. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2005-11-17 nutartyje (adm. b. Nr. A1-931/2005) konstatavo, kad „vidutinio (paprasto) vartotojo ekonominis elgesys paprastai siejamas su bendru išpūdžiu apie prekę (jos pakuotę, prekės ženklas, bendro pobūdžio informacija apie prekės savybes, prekės kaina), neanalizuojant kiekvienos detalės. Šis principas taikytinas ir prekės reklamai“. Taigi ir UAB „Inroculus“ skleista informacija apie maisto papildus/maisto produktus „Kapsulės "3 Seaweed capsules" ALGOLOGIE (60 x 26“, „Jūros dumblių ekstraktas „Seaweed extract vials“ AL“, „Kapsulės "Plokščias pilvas" ALGOLOGIE (60 x 220“, „Mineralų balansą atkurianti arbata „Vidinis grožis“ ALGOLO“ turėtų būti vertinama pagal vidutinio vartotojo suvokimą.

UAB „Inroculus“ reklamuodama maisto papildus/maisto produktus:

1) „Kapsulės "3 Seaweed capsules" ALGOLOGIE (60 x 26“ naudojo teiginius:

-kuriais nurodoma ir užsimenama apie ligų ir jų simptomų gydymą: „<...> celiulito gydymui.“

-kuriais nurodoma į bendro pobūdžio, nekonkrečių naudą sveikatai ar su sveikata susijusiai gerai savijautai, nepateikiant konkretaus teiginio apie sveikatingumą, kuris yra įtrauktas į Europos Komisijos rengiamą/ koordinuojamą Bendrijos registrą: „Šalina toksinus.“, „Trys vienas kitą papildantys dumbliai, esantys sudėtyje, padeda pašalinti toksinus, atkurti mineralų balansą <...>“.

-kurie nebuvo pateikti vertinti Europos maisto saugos tarnybai bei tuo pačiu klaidina dėl produkto savybių, kurių galimai jis neturi: „3% Fucus (Guveinio. Rudasis dumblis). <...> Šalina toksinus.“, „77%Ulva (Žalasis dumblis). Stiprina mikrocirkuliaciją.“

-kurie neatitiko 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1924/2006 dėl teiginių apie maisto produktų maistingumą ir sveikatingumą (OL 2006 L 404, p. 9) su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2012 m. lapkričio 8 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1047/2012 (OL 2012 L 310, p.36) priede išvardytų sąlygų maistingumo teiginių naudojimui, nepateikė tai patvirtinančių dokumentų: „3% Fucus (Guveinio. Rudasis dumblis). <...> Gausu jodo.“, „Litotamnum yra daug jodo, kalcio (26%) ir magnio.“, „77%Ulva (Žalasis dumblis). Yra daug B grupės vitaminų ir geležies, magnio ir kalcio. Amino rūgėčių ir vitaminų.“

2) „Jūros dumblių ekstraktas „Seaweed extract vials“ AL“ naudojo teiginius:

-kurie nurodo ypatingas, išskirtines maisto produkto savybes, kurių galimai jis neturi dėl ko vartotojas gali būti klaidinamas: „100% natūralus preparatas.“, „Natūralios citrinų sultys.“, „100% natūralus.“

-kuriais nurodoma į bendro pobūdžio, nekonkrečių naudą sveikatai ar su sveikata susijusiai gerai savijautai, nepateikiant konkretaus teiginio apie sveikatingumą, kuris yra įtrauktas į Europos Komisijos rengiamą/ koordinuojamą Bendrijos registrą: „Šalina toksinus.“, „Padeda atkurti darbiningumą ir chroniškam nuovargiui įveikti.“, „

-kurie nebuvo pateikti vertinti Europos maisto saugos tarnybai bei tuo pačiu klaidina dėl produkto savybių, kurių galimai jis neturi: „Ekstraktas sudarytas iš jūros vandens, koncentruoto dumblių ekstrakto ir natūralių citrinų sulčių. Šie ingredientai skatina lipidų metabolizmą, todėl „degina“ riebalus.“, „[jūros vanduo] Veikia antistresiška. Apsaugo nuo natūralaus jūros vandens išgaravimo.“, „Guveinio (Fucus) ir laminarijos dumblių koncentruotas ekstraktas. Turi vitaminų ir mikro/mikroelementų (tarp jų jodo), kuris skatina lipidų metabolizmą, todėl „degina“ riebalus. Valo iš organizmo toksinus.“

-kurie neatitiko 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1924/2006 dėl teiginių apie maisto produktų maistingumą ir sveikatingumą (OL 2006 L 404, p. 9) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2012 m. lapkričio 8 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1047/2012 (OL 2012 L 310, p.36) priede išvardytų sąlygų maistingumo teiginių naudojimui, nepateikė tai patvirtinančių dokumentų: „Jūros vanduo. Jūrinis magnis. Jūros vandenyje yra daugiau kaip 90 mineralinių medžiagų, todėl jis nepakeičiamas mineraliniam balansui atkurti.“, „Natūralios citrinų sultys. Kuriose gausu vitamino C, <...>“, „Prisotina organizmą mineralų ir vitaminų.“.

3) „Kapsulės "Plokščias pilvas" ALGOLOGIE (60 x 220“ naudojo teiginius:

-kurie yra neleistini pagal Europos Komisijos rengiamą/ koordinuojamą Bendrijos registrą: „Kapsulėse "Plokščias pilvas" CRISTMARINE CAPSULES ALGOLOGIE - yra jūrinio kritumo, kuris padeda pašalinti skysčių perteklių <...>“, „Christe Marine (Pajūrio augalas). <...> Turi šlapimą varančių savybių. Mažina skysčių susilaikymą organizme.“, „Tinka kovoje su antsvoriu dėl vandens kaupimosi.“.

-kurie nebuvo pateikti vertinti Europos maisto saugos tarnybai bei tuo pačiu klaidina dėl produkto savybių, kurių galimai jis neturi: „Kapsulėse "Plokščias pilvas" CRISTMARINE CAPSULES ALGOLOGIE - yra jūrinio kritumo, kuris <...> gerina kraujotaką.“, „Christe Marine (Pajūrio augalas). Detoksikuoja.“, „Skatina virškinimo sistemos darbą ir riebalų skaidymą.“.

-kurie neatitiko 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1924/2006 dėl teiginių apie maisto produktų maistingumą ir sveikatingumą (OL 2006 L 404, p. 9) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2012 m. lapkričio 8 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1047/2012 (OL 2012 L 310, p.36) priede išvardytų sąlygų maistingumo teiginių naudojimui, nepateikė tai patvirtinančių dokumentų: „Atkuria mineralų balansą. Didelė koncentracija vitamino C, natrio, kalio, kalcio, magnio ir mikroelementų (vario, geležies, mangano, cinko).“.

-kuriais nurodoma į bendro pobūdžio, nekonkrečių naudą sveikatai ar su sveikata susijusiai gerai savijautai, nepateikiant konkretaus teiginio apie sveikatingumą, kuris yra įtrauktas į Europos Komisijos rengiamą/ koordinuojamą Bendrijos registrą: „Suteikia organizmui energijos.“.

4) „Mineralų balansą atkurianti arbata „Vidinis grožis“ ALGOLO“ naudojo teiginius:

-kuriais nurodoma ir užsimenama apie ligų ir jų simptomų gydymą savybes: „<...> aknei gydyti.“.

-kurie yra neleistini pagal Europos Komisijos rengiamą/ koordinuojamą Bendrijos registrą: „Ulva (žaliasis dumblis). Detoksikuoja (padeda pašalinti toksinus)“.

-kuriais nurodoma į bendro pobūdžio, nekonkrečių naudą sveikatai ar su sveikata susijusiai gerai savijautai, nepateikiant konkretaus teiginio apie sveikatingumą, kuris yra įtrauktas į Europos Komisijos rengiamą/ koordinuojamą Bendrijos registrą: „Pagerina virškinimą, šalina toksinus ir šlakus. Skirta figūrai koreguoti <...>“, „Normalizuoja virškinimo sistemos veiklą bei pagerina maisto įsisavinimą. Normalizuoja endokrininės ir imuninės sistemos veiklą. Padeda pašalinti toksinus ir šlakus.“.

-kurie neatitiko 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1924/2006 dėl teiginių apie maisto produktų maistingumą ir sveikatingumą (OL 2006 L 404, p. 9) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2012 m. lapkričio 8 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1047/2012 (OL 2012 L 310, p.36) priede išvardytų sąlygų maistingumo teiginių naudojimui, nepateikė tai patvirtinančių dokumentų: „Fucus (rudasis dumblis). Gausu mineralų ir mikroelementų.“, „Palmaria Palmata (raudonasis dumblis). Mineralizuoja organizmą.“.

Tarnyba Protokole nustatė, kad šalia aukščiau minimų maisto papildų aprašymų nepateikiamas privalomas pateikti teiginys apie įvairios ir subalansuotos mitybos ir sveiko gyvenimo būdo svarbą.

Tarnyba Protokole nustatė, kad UAB „Inrocus“ reklamuodama aukščiau minimus maisto papildus/ maisto produktus skyrelyje „MAISTO PAPILDAI lieknėjimui“ naudojo teiginius:

-kuriais nurodoma į bendro pobūdžio, nekonkrečių naudą sveikatai ar su sveikata susijusiai gerai savijautai, nepateikiant konkretaus teiginio apie sveikatingumą, kuris yra įtrauktas į Europos Komisijos rengiamą/ koordinuojamą Bendrijos registrą: „Maisto papildai lieknėjimui ir svorio metimui skatina virškinimo sistemos darbą ir padeda skaidyti riebalus. Papildai lieknėjimui arba dar vadinamos "lieknėjimo tabletės" kartu mažina skysčių susilaikymą organizme ir padeda pasišalinti

toksinams.“, „Į sudėtį įeinančios natūralios mineralinės medžiagos ir vitaminai, padeda atkurti mineralų balansą ir suteikia organizmui energijos.“

Kaip minėta aukščiau, UAB „Inroculus“ interneto tinklalapyje www.celiulitas.eu pateikiama informacija apie minėtus maisto papildus/maisto produktus, galėjo nepagrįstai sudaryti įspūdį, kad jie padės kovoti su antsvoriu, turės teigiamą ir profilaktinį poveikį organizmui. Atsižvelgiant į tai, teigtina, jog reklamose pateikta informacija galėjo daryti poveikį vartotojų ekonominiam elgesiui, t.y. paskatinti vartotojus įsigyti UAB „Inroculus“ reklamuojamus maisto papildus/maisto produktus „Kapsulės "3 Seaweed capsules“ ALGOLOGIE (60 x 26“, „Jūros dumblių ekstraktas „Seaweed extract vials“ AL“, „Kapsulės "Plokščias pilvas" ALGOLOGIE (60 x 220“, „Mineralų balansą atkurianti arbata „Vidinis grožis“ ALGOLO“.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos maisto įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 2 punktu, vartotojams turi būti teikiama teisinga informacija apie maistą. Draudžiama rodyti ar užsiminti apie tas maisto savybes, kurių jis neturi, taip pat apie gydomąsias ar nuo ligų saugančias savybes. Pažymėtina, jog informacijai, įskaitant reklamą, kuri laikytina savita informacijos rūšimi ir paprastai vadinama komercine informacija, taikomas tiesos reikalavimas. Vartotojas privalo gauti teisingą informaciją apie maisto produktus, kuria remdamasis galėtų priimti sprendimus dėl maisto produktų pasirinkimo rinkoje ir jų vartojimo.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, jog UAB „Inroculus“, reklamuodama minėtus maisto papildus ir maisto produktus, vartojo teiginius, kuriais nurodė ir užsiminė apie tas maisto savybes, kurių jis neturi, taip pat apie žmogaus ligų gydymo ar profilaktines savybes ir kitas savybes, o tai neatitiko aukščiau išdėstytų teisės aktų reikalavimų. Tuo UAB „Inroculus“ pažeidė Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatą.

3. Dėl UAB „Inroculus“ skleistos reklamos atitikties Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 4 dalies reikalavimams

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad maisto papildų reklamoje privalo būti nuoroda „Maisto papildas“.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, kad Lietuvos higienos normos HN 17:2010 „Maisto papildai“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. V-432, 4 punkte įtvirtintas maisto papildų apibrėžimas, kuris nustato, jog maisto papildas - maisto produktas, skirtas papildyti įprastą maisto racioną ir kuris vienas arba derinyje su kitomis medžiagomis yra koncentruotas maistingų ar kitų medžiagų, turinčių mitybinį arba fiziologinį poveikį, šaltinis.

Atsižvelgiant į tai, jog UAB „Inroculus“ interneto tinklalapyje www.inroculus.eu skleidė maisto papildų „Jūros dumblių ekstraktas „Seaweed extract vials“ AL“ ir „Kapsulės "Plokščias pilvas" ALGOLOGIE (60 x 220“ reklamą, tačiau reklamoje nepateikė nuorodos „Maisto papildas“, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija daro išvadą, kad bendrovė nepateikė privalomos pateikti informacijos.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta aukščiau, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija konstatuoja, kad UAB „Inroculus“ pažeidė Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 4 dalies nuostatą.

4. Dėl UAB „Inroculus“ taikytinų sankcijų

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 24 straipsnio 5 dalimi, skiriamos baudos dydis nustatomas pagal mažiausios ir didžiausios baudos vidurkį ir atsižvelgiant į šio straipsnio 7 ir 8 dalyse nustatytas atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes, pažeidimo pobūdį, pažeidimo trukmę ir mastą.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo pobūdį, atsižvelgė į tai, kad buvo pažeistos Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkto ir 4 dalies nuostatos.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo pobūdį, atsižvelgė ir į tai, kad skleista reklama galėjo turėti įtakos vidutinio vartotojo apsisprendimui pirkti maisto papildus/maisto produktus „Kapsulės "3 Seaweed capsules“ ALGOLOGIE (60 x 26“, „Jūros dumblių ekstraktas „Seaweed extract vials“ AL“, „Kapsulės "Plokščias pilvas" ALGOLOGIE (60 x 220“, „Mineralų balansą atkurianti arbata „Vidinis grožis“ ALGOLO“, nes vartotojas galėjo tikėtis, kad UAB „Inrocus“ siūlomi produktai turi žmogaus ligų gydymo ar profilaktinių savybių, taip pat savybių, kurių jis neturi, todėl galėjo suklaidinti dalį vartotojų, bandančių kovoti su antsvoriu.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo mastą, atsižvelgė į tai, kad UAB „Inrocus“ maisto papildų/maisto produktų „Kapsulės "3 Seaweed capsules“ ALGOLOGIE (60 x 26“, „Jūros dumblių ekstraktas „Seaweed extract vials“ AL“, „Kapsulės "Plokščias pilvas" ALGOLOGIE (60 x 220“, „Mineralų balansą atkurianti arbata „Vidinis grožis“ ALGOLO“ reklamą skleidė interneto tinklalapyje www.celiulitas.eu, taigi buvo pasiekiamas ne regioniniu, o nacionaliniu mastu. Atsižvelgta į tai, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2011-08-11 nutartimi Nr. A492-2642/2011 konstatavo, jog informacija internete yra prieinama žymiai didesnei daliai vartotojų negu spausdintuose leidiniuose, todėl pažeidimo mastas turi būti vertinamas kaip didelis.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo trukmę, atsižvelgė į tai, kad UAB „Inrocus“ 2015 m. spalio mėnesį nutraukė maisto papildų/maisto produktų „Kapsulės "3 Seaweed capsules“ ALGOLOGIE (60 x 26“, „Jūros dumblių ekstraktas „Seaweed extract vials“ AL“, „Kapsulės "Plokščias pilvas" ALGOLOGIE (60 x 220“, „Mineralų balansą atkurianti arbata „Vidinis grožis“ ALGOLO“ reklamos skleidimą.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija lengvinančia aplinkybe laiko tai, kad UAB „Inrocus“ pripažino pažeidimą, geranoriškai bendradarbiavo tyrimo metu bei nutraukė teisės aktų neatitinkančios reklamos skleidimą.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija sunkinančių aplinkybių byloje nenustatė.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 24 straipsnio 1, 5, 7 ir 9 dalimis, n u t a r i a

už Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkto ir 4 dalies pažeidimą skirti UAB „Inrocus“ 289 (dviejų šimtų aštuoniasdešimt devynių) eurų baudą.

Nutarimas per 30 kalendorinių dienų nuo nutarimo priėmimo dienos gali būti apskųstas teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Kreipimasis į teismą nesustabdo nutarimo vykdymo, jeigu teismas nenustato kitaip.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijos paskirta bauda sumokama į Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą Nr. LT24 7300 0101 1239 4300, esančią banke „Swedbank“, AB (banko kodas 73000, SWIFT kodas HABALT22, lėšų gavėjas Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, įmonės kodas 188659752), kodų sąrašo „Kitos baudos“ skyriaus „Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos skirtos baudos 6780“ eilutę.

Direktorius

Feliksas Petrauskas